

עיקרי דוח ביקורת 2015

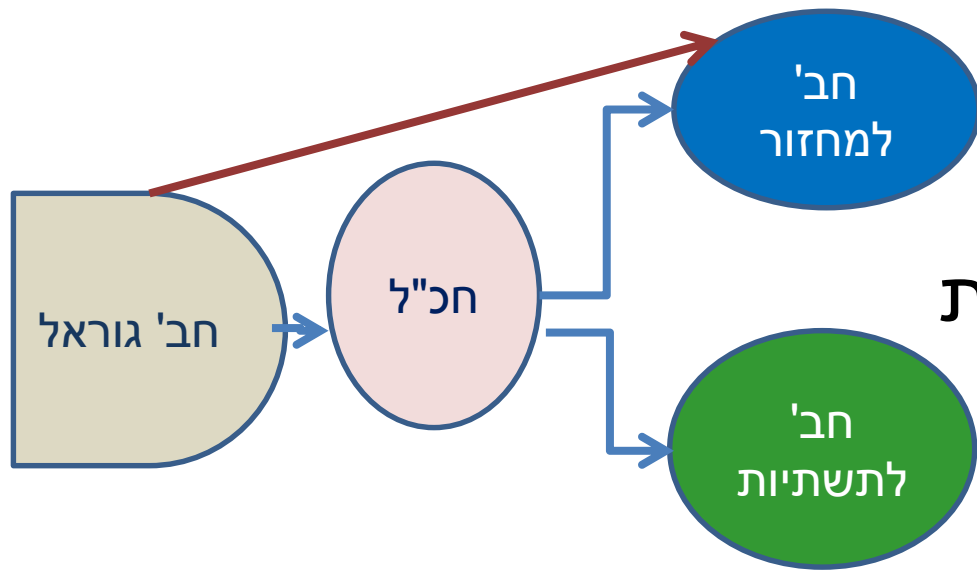
תאגידי המועצה:

* החברה הכלכלית למועצה אזורית חוף השרון בע"מ

* החברה למחזור מים וקולחים בחוף השרון בע"מ

* החברה לתשתיות ביוב בע"מ

פעילות שלושת התאגידים
משולבת יחדיו ואינה מופרדת
ומפעילות המועצה .

 החכ"ל – הוקמה ב-1992 החברה המנהלת של החב' לתשתיות ושל החב' למחזור כאשר הניהול נעשה ע"י חב' חיצונית, הנותנת שירותי ניהול במשך למעלה מ- 25 השנים האחרונות.

 החברה למחזור – הוקמה ב- 2003, עוסקת ברכישה של מי קולחין מהמט"שים, אחסון המים ב"מאגר מים" ומכירתם לחקלאים לצורכי השקיה.

 החברה לתשתיות ביוב – הוקמה ב- 1998, מטפלת במערך סילוק שפכים (מערכות הביוב) של יישובי המועצה והעברתם למכון טיהור שפכים.

מערכת ההסכמים שנחתמו לא מכסה את כל התחומים הקיימים.

לדוגמא:

- * החוזה בין המועצה והחב' לתשתיות לחכ"ל – אינו מכסה את הניהול השוטף ו/או פעילות אחרת למעט הקמה.
- * בין החכ"ל לחב' למחזור – כלל אין חוזה

תחומי האחריות של חברת גוראל בניהול החברות
לא הוגדרה בחוזה כנדרש, כתוצאה מכך, החברות
מנוהלות על ידי חברת גוראל יחד עם המועצה.

כיוון שתחומי האחריות והפעילות הוגדרו רק באופן
כללי נוצרו תחומים בהם איש לא טיפל.

בביקורת עלה כי ב-3 התאגידיים מורגש חוסר במנהל בעל אחריות כוללת לכל הפעילות המנווט ומוביל את התאגיד.

במהלך הביקורת מונתה מנכ"לית המועצה גם כמנכ"לית של החברה לתשתיות. אולם בחב' למחזור שהינה בעלת היקף כספי רחב הן בפעילות והן בהשקעות וכן בחכ"ל עדיין לא נמצא גורם מנהל.

המלצה:

- עד למינוי מנכ"ל גם לחב' למחזור ולחכ"ל מומלץ להגדיר בכתב את תחומי האחריות של כל אחד מהגורמים המעורבים בניהול החברות ולקיים מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים במידה ותנוהל ע"י חברה חיצונית.
- יש לוודא קיומם של חוזים נאותים בין החברות ומועצה, המסדירים את כל התחומים והקשרים הנדרשים.

החברה הכלכלית למועצה אזורית חוף השרון בע"מ

הביקורת כוללת מעקב אחר תיקון ליקויים שנמצאו בביקורת
מבקר המדינה בדוח 2012 בנושא "אסדרת תאגידי
עירוניים"

היעדר פעילות מהותית

1. לאורך שנים לא קיימת בחברה הכלכלית פעילות עסקית מהותית.
2. החברה לא מחזיקה בנכסים ו/או התחייבויות מהותיות.
3. החכ"ל רוכשת שירותי ניהול מחב' גוראל למעלה מ- 20 שנה ללא הליך מכרזי וחוזי, התשלומים גלובאליים ללא פיקוח ובקרה ומבלי שהוסדרו השירותים אותם עליה לבצע.
4. בפועל חב' גוראל אינה מספקת שירותים ניהול לחכ"ל שכן אין בחכ"ל פעילות מהותית ועל פניו נראה כי מטרת מתן שירותי חב' גוראל לחב' לתשתיות ולחב' למחזור דרך החכ"ל הינה להצדיק העברת כספים מחברות אחרות לחכ"ל.

4 המלצה:

מומלץ כי המועצה תפעל להקפאת פעילות החברה הכלכלית או לחלופין, לקדם באמצעות החברה פעילויות יזומות לתועלת הציבור.

- לאורך שנים לא קיימת בחברה הכלכלית פעילות עסקית מהותית.

המלצה:

במידה ויוחלט על המשך הפעלת החברה יש לפעול למינוי מנכ"ל.

המלצה:

מומלץ כי המועצה תפעל להקפאת פעילות החברה הכלכלית או לחלופין, לקדם באמצעות החברה פעילויות יזומות לתועלת הציבור.

החברה למחזור מים וקולחים בחוף השרון בע"מ

1. ממשל תאגידי

המלצות:

1. יש לאזן את היחס בין 3 הסקטורים של הדירקטורים לחלוקה של 1/3 מכל סקטור.
2. כיוון שמאגר החברה נמצא בשטחה של תל יצחק מומלץ כי היועץ המשפטי ייתן חוות דעת בכתב בדבר האפשרות של ניגוד עניינים בכהונתם של דירקטורים מישוב זה ויקבע כללים להסדרת פעילותם בדירקטוריון החברה.
3. מומלץ לשקול כי הדירקטוריון יתכנס פעם ברבעון .
4. מומלץ למנות לחברה מנכ"ל.

5. מומלץ להגדיר תחומי אחריות מפורטים בין הגורמים השונים המעורבים בניהול החברה אשר יסדירו הן את זרימת המידע בין המעורבים והן את תחומי האחריות של הגורמים המעורבים בפעילות החברה לרבות בעלי זכויות החתימה ועובדי המועצה נותנים לחב' למחזור שירותים.

6. מומלץ להסדיר בכתב את תחומי האחריות ומערכת הכפיפות בין גזברית המועצה אשר בהגדרת תפקידה הינה גם גזברית החב' למחזור לבין חברת ג'.

7. מומלץ לבדוק משמעות מתן זכות חתימה לסגן ראש המועצה שהינו נבחר ציבור שאינו חלק מאורגני החברה.

8. על פי תקנון החברה יש למנות ועדת ביקורת.

9. יש למנות מידי שנה רו"ח מבקר.

2. מצבה הכספית של החברה

גרעון מצטבר

לפי דוח 2014 הגרעון המצטבר הוא כ- 2.7 מלש"ח. המשמעות - שלחברה אין "כרית ביטחון" כספית המאפשרת ביצוע השקעות או התמודדות עם הפסדים ואילה **יצטו להיות ממומנים ע"י המועצה.**

מזומנים ושווי מזומנים

החברה נוהלה על בסיס תקציבי בלבד ללא דוחות תזרים מזומנים. בין השנים 2012-2014 קטנה יתרת המזומנים ושווי המזומנים של החברה מ- כ- 5.2 מלש"ח לכ- 1 מיליון ₪ **בדוח הכספית לשנת 2015 היתרה ירדה לכ- 30 אש"ח בלבד, דבר המעיד על היעדר מזומנים בקופת החברה.**

מומלץ לערוך דוחות תזרים
מזומנים שוטפים לבדיקת
יכולת החברה לעמוד
בהתחייבויותיה

3. "עִיכְבוֹן" תְּשׁוּמוֹת מְרֻשׁוֹת הַמַּיִם

החברה זכאית לקבלת מענק כספי בסך כ- 1.4 מלש"ח מרשות המים. כיוון שסכומים אלו טרם שולמו, כספים אלו מכונים על ידי רשות המים ככספים ב"עכבון".

1. סכום העיכבון – 2014 הוא 1,387,813 ₪.

2. בדוח הכספי לשנת 2015 סכום העיכבון הוקטן ב- 250,000 ₪.

3. אין מסמכים רשמיים המאשרים את הסכומים.

4. קיים דוא"ל מעובד רשות המים מ- 2013 ומ-2016 ובו מצויינות

היתרות. בדוא"ל מודגש כי אינו מהווה אסמכתא ליתרות הקיימות

לחברה ברשות המים ועל החברה לעקוב בעצמה אחר סכומי

זכאותה ברשות המים.

5. לא התבצע מעקב עצמאי של החב' לגבי הסכומים המגיעים לה.

6. לא ניתן הסבר להקטנת סכום העכבון וההקטנה בדוח 2015 בוצעה מבלי שהובאה להחלטת יו"ר הדירקטוריון ו/או לדיון בפני חברי הדירקטוריון.

7. עד כה טרם קיים מסמך רשמי המעיד על התנאים לקבלת כספי העיכבון ועמידת החב' למחזור באותם התנאים, שכן אם החברה אינה עומדת בתנאים אין באפשרותה לבצע רישום של נכס במאזניה בגין סכומי העיכבון.

לדעת הביקורת, על פי כלל החשבוונאות המקובלים, לרישום חשבונאי כאמור נדרשת וודאות גבוהה לקיומו של הנכס ויכולת למדידת הסכום שלו באופן מהימן, לכן נדרש מסמך רשמי מרשות המים המאמת את הסכום אותו החברה זכאית לקבל ומספק וודאות לזכאות החברה לקבלו.

- בשל הזמן הרב שחלף מתחילת צבירת כספי העכבון (כ- 9 שנים) **מומלץ לפעול לקבלת מסמך רשמי המעיד על סכומי העכבון.**
- בהיעדר קיומו של מסמך רשמי המעיד על זכאות לקבלת מענק כאמור, ומכיוון שהחברה לא ניהלה מעקב עצמאי אחר זכאותה לכספי העכבון, **מומלץ כי דירקטוריון החברה ידון ויחליט באם קיימת וודאות מספקת לקיומה של ההכנסה או שקיים צורך, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, למחיקת הנכס החשבונאי.**
יצויין כי מחיקת הרישום כאמור תגדיל את גירעון החברה ב- 1.4 מלש"ח נוספים (הגירעון לשנת 2014 יעמוד על כ- 3.8 מלש"ח).
- גירעון כאמור הינו מהותי לפעילות החברה ולדעת הביקורת מחייב הכנת תכנית עסקית תוך הימנעות מנטילת סיכונים נוספים על החברה, עד לסגירת הגירעון.

4. ניהול מי המאגר

- לא מבוצעת מדידת כמות ואיכות המים המתקבלים מהמט"שים

מומלץ לשקול ניהול דוחות שוטפים המפרטים את כמות ואיכות המים הנכנסת למאגר מכל מט"ש, בכל חודש, לרבות מדידה תקופתית של כמות המים הקיימת במאגר.

- לא נחתמו חוזי הסדרה עם המט"שים בכך נחשפת החברה לפרשנויות של המט"שים הן בתחום הכספי והן בתחום הניהולי.

• לא נחתמו חוזי הסדרה עם הלקוחות

לרבות חיובם לרכישת כמויות מינימאליות על מנת להבטיח את הכנסות החברה, תנאי התשלום ועוד. בכך נחשפת החברה להפסדים במקרים בהם חקלאיים לא יהיו מעוניינים ברכישת המים (כגון בשל פגיעה בחקלאות, תקופות גשם ארוכות ועוד).

• החברה אינה מחייבת את הלקוחות לשלם עבור מכסות המים שביקשו אך לא צרכו.

• קביעת מכסות, מידי שנה נעשית מבלי שנקבעו קריטריונים למכסות אלו (כגון ביחס לגודל הקרקע החקלאית וכו').

המלצה:

מומלץ לבחון אפשרות לחתימת חוזי התקשרות בין החברה למחזור לחקלאים להסדרת, מסגרת ההתקשרות ביניהם

- מומלץ לקבוע קריטריונים שוויוניים ושקופים לקביעת חלוקת מכסות המים לחקלאים.

- מומלץ לדון בדירקטוריון בדבר קביעת מדיניות חיוב רכישת מכסות המים שנדרשו על ידי החקלאים בתחילת העונה.

5. עודפי מים

לא מתבצעת מדידה של כמויות המים הנמצאות במאגר. בשנים האחרונות, בשל התמלאות המאגר, בחודש אפריל חולקו המים ללא תשלום.

- מומלץ לנהל את כמויות המים המתקבלות במאגר המים, לתעד מדידות תקופתיות של כמויות המים הנמצאות במאגר
- מומלץ להשתדל להימנע מחלוקת מים ללא תמורה כספית.

בהתאם לדברי חברת ג', באפשרות החברה למכור את המים כאמור ובשל כך החל משנת 2016 החברה תחדל מחלוקת המים ללא תשלום.

6. שירותי תחזוקת המאגר

קיבוץ געש נבחר ב-2008 כספק של שירותי התחזוקה לחב' למחזור, ללא הליך מכרזי. העבודה מתבצעת ע"י חבר הקיבוץ

- מומלץ לבצע הליך מכרז פומבי לרכישת שירותי תחזוקה למאגר המים תוך הגבלת תקופת ההתקשרות.
- יש למנוע מצב של ניגוד עניינים למנהל התחזוקה והתפעול.
- אין להטיל את בדיקת מונה המים של קבוץ געש על חבר הקיבוץ.
- מומלץ כי קריאות מוני המים יעשו באופן ממוחשב.

7. גביה מלקוחות

- לא נקבעה מדיניות החברה לתנאי תשלום.
- כל לקוח משלם באופן שונה ובתנאי תשלום שונים

המלצה:

- על החברה לסכם כללי תשלום ומועדי תשלום
- במקרים בהם היישובים הם גם ספקים וגם לקוחות יש להמנע מעיכוב בתשלום בשל קיזוז חשבונאי.
- לאור הקשר היחודי בהתקשרות החב' למחזור עם לקוחותיה אשר ההינו לאורך שנים ודורש השקעה כספית של החב' מומלץ לשקול כי ההחלטה על התקשרויות עם לקוחות החברה תהיה בידי הדירקטוריון.

8. הכלרה

בשנת 2015, גדלה באופן חריג כמות ההיפוכלוריט שחויבה על ידי הספק ובהתאם גדלו התשלומים בלמעלה מ- 300 אש"ח ביחס לשנים קודמות.

8.1 רכישת היפרכלוריט

- ב-2013 בוצע מכרז לאספקת כלור בריכוז של 5% ו-12%.
- לכלור בריכוז 12% יש צורך בהיתר שימוש ברעלים
- אין לחברה היתר שכזה
- בחשבוניות חוייבה החברה עבור כלור בריכוז של 5% אך במחיר של 1.14 ₪ שהוא המחיר של 12%.

המלצה:

- יש לבדוק מדוע החב' חוייבה במחיר הגבוה מההסכם עם הספק.
- יש לבדוק את רמת ההיפרכלוריט הנדרשת לתפעול המאגר ולפעול לקבלת היתר רעלים במידת הנדרש.

8.2 רמת השימוש בהיפרכלוריט:

- מבדיקה שנערכה לאחרונה הסתבר רק לשפיים ויכין חק"ל יש צורך בכלור.

1. הזרמת כלור לכל המאגר לצורך 2 לקוחות בלבד, אינה מצדיקה את עלויות רכישת הכלור כאמור.
2. רכישת כלור באופן האמור, ללא בדיקת כדאיות כלכלית גרמה לחברה לבזבז של מאות אלפי ₪ מדי שנה.

המלצה:

מומלץ לבחון את הצורך לשימוש בכמות כלור גדולה במאגר המים לצורך מספר מצומצם של חקלאים בלבד

8.3 אספקת ההיפרכלורית

- האספקה מתבצעת ללא נוכחות מצד החב' למחזור.
- תעודות המשלוח מאושרות מבלי שמתבצעת בדיקת האספקה בפועל ומבלי שמתבצעת בדיקה מול נתוני מחשב מיכל הכלור.
- דרך הרישום הממוחשב במיכל לא מאפשרת בקרה נאותה אל מול תעודות המשלוח.
- לא מתבצעת בדיקת איכות הכלור המסופק.

**הביקורת רואה בחומרה את היעדר הפיקוח והבקרה אחר רכישת הכלור אשר נעשתה מדי שנה בהיקף של מאות אלפי ט.מ.
התנהלות כאמור מעידה על העדר בקרה על מרכיב בעלת עלות כספית מהותית להתנהלות החברה.**

- יש לעדכן את המערכת הממוחשבת של המיכל כך שתספק נתונים (ליטרים ו/או ק"ג) המאפשרים ביצוע בקרות.
- יש לוודא כי אספקת הכלור תעשה בנוכחות נציג החב' למחזור.
- יש לחתום על אישור תעודות משלוח רק עבור כמויות חומר אשר ניתן לוודא כי התקבלו בפועל או מול נתוני מחשב מיכל הכלור.

8.4 בדיקת הסיבות לשימוש החריג בהיפרכלורט

על מספר תאוריות להסבר על העליה הגבוהה בעלויות הכלור ובהן:

- הסברה כי דרישת משרד הבריאות, להתקנת מד חדש לבדיקת רמת הכלור בצנרת במרחק של כחצי שעת זרימה, גרמה לעליה בשימוש בכלור.
- האפשרות שהעליה נבעה מריבוי אצות במאגר.
- האפשרות שהאיכות הנמוכה של המים דרשה תוספת כלור.

1. חברת גוראל לא הצליחה לאשש אף אחת מהתיאוריות שהועלו והן נשארו בגדר השערות בלבד.
2. בשל היעדר הבקרות אין לביקורת יכולת לבדוק את האפשרות שמדובר בגניבה.

לפי תעודות המשלוח התקבלו

כ- 80 אלף ק"ג של היפוכלוריט בין התאריכים 15.7.2015-

21.7.2015 (תקופה של 6 ימים)

וכ- 70 אלף ק"ג היפוכלוריט בין התאריכים 1.9.2015-11.9.2015

(תקופה של 10 ימים)

בעוד שהמיכל הקיים יכול להכיל עד לכ- 33 אלף ק"ג בלבד.

לכן כמות זו אינה סבירה.

בשל היעדר הפיקוח והבקרה אחר קבלת הכלור, כפי שתואר

בדוח הביקורת, והכמות הבלתי סבירה של הכלור שחויב, עולה

חשש כבד לכך שייתכן ובוצעה גניבה.

הביקורת רואה בחומרה רבה את ההתנהלות בנושא הכלור אשר גרמה ללא ספק לנזקים כספיים גדולים לחברה ורואה בכך, השתקפות של תהליכי הניהול הלקויים של החברה.

המלצה:

- לערוך, מידי שנה, בדיקה עם החקלאים לגבי הנחיצות בכלור .
- לערוך בדיקות תקופתיות לאיכות הכלור המתקבל.

9. קו מים לחיבור מט"ש הרצליה

9.1 בחירת חברת ניהול לפרויקט

1. ב- 9/2014 נחתם הסכם עם חברת גוראל לניהול הפרוייקט.
2. היקף שכר הטרחה כ- 750,000 ₪.
3. ההסכם נחתם לאחר הליך התמחרות אך מבלי שהתקבלו הצעות מחיר מגורמים נוספים.
4. לדעת הביקורת עלול להיות ניגוד עניינים לחברת גוראל בין תפקידם בניהול החברה לתפקידם בפרוייקט.

המלצה:

מומלץ לבחון את האפשרות להפריד בין הגורם המנהל את החב' למחזור לבין הגורם המנהל את פרוייקט קו הרצליה, תוך עמידה בכללים המחייבים.

9.2 ניתוח סיכוני הפרויקט

1. לא נערך ניתוח של סיכונים ולא הוצגו לדירקטוריון החברה כל הסיכונים הקיימים בפרויקט טרם ההחלטה על ביצוע הפרויקט.
2. החברה לא פעלה להחתמת לקוחותיה על התחייבויות טרם ביצוע ההשקעות זאת כרשת בטחון להקטנת הסיכונים.
3. בהתממשות חלק מהסיכונים יגרמו הפסדים כספיים גדולים אשר סביר שיוטלו בסופו של יום על המועצה.

המלצה:

מומלץ לקיים דיון בדירקטוריון החברה, בדבר הסיכונים הקיימים, שחלקם מופו ע"י הביקורת, בכדי לבחון את הכלים הקיימים להתמודדות עם השלכות הסיכון, ככל שישנם לחברה.

9.3 תכנית עסקית לביצוע הפרויקט

לא נערכה תכנית עסקית מראש (תחשיב רווח/הפסד ותזרים מזומנים) לבחינת ההכנסות וההוצאות של פרויקט קו הרצליה, בנפרד מהפעילות הקיימת של החברה למחזור.

בשל זאת, אין באפשרות הדירקטוריון לדעת האם פרויקט הרצליה (המטיל על החברה סיכונים כספיים רבים) צפוי להניב לחברה רווחים או הפסדים.

המלצה:

בהתאם לתכנית הכלכלית שהוכנה, מומלץ לבחון את הכדאיות של ביצוע הפרויקט.

9.4 עריכת סקר שוק

סקר שוק נועד לבחון את קהל הלקוחות הפוטנציאליים של החברה ורמת הביקוש לרכישת מוצרי החברה, טרם ביצוע השקעה כספית מהותית

- סקר צרכנים בוצע רק בחודש מאי 2015, לאחר שכבר הושקעו כ- 5.4 מלש"ח (במקטע קו המים בפארק הרצליה ובקו המים המים בתחום כביש מע"צ 531/20).

- לטענת חב' גוראל הוכן סקר שוק כבר בשנת 2000 אולם לא עלה בידם למצוא ולהציגו בפני הביקורת. סקר זה גם לא הוצג בפני הדירקטוריון והאסיפה הכללית בעת קבלת ההחלטה על ההשקעה הכספית.

- עריכת סקר השוק בדיעבד, לאחר שהחברה החלה בביצוע השקעות בפרויקט, פוגעת במהימנות ואובייקטיביות הסקר.

הצפי הוא כי בתום השלמת הפרויקט יהיו כ- 3-4 מיליון מ"ק של מי קולחים נוספים, מתוכם יהיה על החברה להצליח ולמצוא רוכשים לפחות לכ- 3 מיליון מ"ק ולהגדיל את הכנסותיה בכ- 75% לפחות על מנת לעמוד בהחזרי ההלוואות שנקבעו לה.

המלצה:

לאור הקשיים של החב' למחזור בהשלמת קו הרצליה ובהם עיכוב בעבודות והוראת רשות המים לחיבור הקו בנקודת מט"ש רעננה ולאור העדר בחינת כל המשמעויות והסיכונים הקיימים לחברה למחזור, כפי שהובאו ע"י הביקורת בדוח זה הביקורת ממליצה לדירקטוריון לערוך חשיבה מחדש לגבי המשך הקמת קו הרצליה.

החברה לתשתיות ביוב בע"מ

1. ממשל תאגידי

רשם החברות:

- החברה רשומה כחברה מפרת חוק בשל אי משלוח דוחות שנתיים. הדוח השנתי האחרון התקבל ברשם החברות בשנת 2006 .
- הכרזה על החברה כ"חברה מפרת חוק", משמעה הפעלת הסנקציות המנויות בסעיף 362א' לחוק החברות.
- האגרה השנתית שולמה בכל שנה.

המלצה:

- יש לפעול להסדיר את הנדרש ברשם החברות בכדי להסיר את ההכרזה על החב' לתשתיות כחברה מפרת חוק.
- יש להקפיד על משלוח דוח שנתי כנדרש.

- במשך כ-3.5 שנים מדצמבר 2011 ועד אוקטובר 2015
דירקטוריון החב' לתשתיות כלל לא התכנס ובמקומו התכנסה
האספה הכללית

לדעת הביקורת, האסיפה הכללית אינה יכולה ו/או צריכה לנהל
חברה כלשהיא והיעדר דירקטוריון פעיל, במשך שנים אינו תקין.

- בתאריך 28.12.14 אישרה מליאת המועצה הרכב הדירקטוריון
חדש התואם להוראות החוק וב-2.9.15 הוא אושר על ידי ועדת
המינויים.

המלצה: יש להקפיד על קיום ישיבות דירקטוריון כמחויב בחוק.

- מומלץ כי מנכ"לית החברה לתשתיות תהיה בעלת זכות חתימה שכן זהו כלי ניהולי המאפשר בקרה על כספי החברה.
- מומלץ לבדוק משמעות מתן זכות חתימה לסגן ראש המועצה שהינו נבחר ציבור שאינו חלק מאורגני החברה.

יתרות כספיות

קיים עודף בסך 9 מלש"ח שנצברו מגביית אגרות ביוב, החזרת הלוואות מתקציבה השוטף של המועצה וצמצום בהוצאות תחזוקה.

המלצה:

- להשתמש בכספים למימון פעולות התחזוקה הנדרשות ראה סעיף 9.3.
- לאור שינוי שיטת חישוב אגרת הביוב, מומלץ לבחון מדי מספר שנים את גובה אגרת הביוב הנגבית אל מול יתרת הכספים שנותרו מגביית האגרות השוטפות.

ניהול החברה לתשתיות

- החוזה בין החכ"ל לחב' לתשתיות (מ-1999) מסדיר את הקמת מערך הביוב בלבד ללא התייחסות לניהול השוטף. מאז לא נחתם חוזה חדש.
- לא קיים מסמך המסדיר את תחומי אחריות חברת גוראל ומטלות הניהול שהוטלו עליהם.
- עד לשנת 2014 לא היה בחב' לתשתיות גורם אחד אשר ניהל את פעילות החברה והיה אחראי על פעילויותיה לרבות אישור חשבונות לתשלום, פיקוח ובקרה אחר פעילות הספקים, ניהול תזרים מזומנים ועוד.

המלצה:

מומלץ כי מנכ"לית החברה לתשתיות תגדיר את תחומי האחריות של חברת ג' בפעילות החברה לתשתיות במסמך מחייב כנספח לחוזה שנחתם עימם.

ניהול המידע בחברה

- לא קיים תעוד מלא של מיקום תשתיות הביוב.
- קיים תיעוד חלקי בועדה לתו"ב
- מפות שהיו ברשות החב' לתשתיות אבדו בזמן מעבר המשרדים

המלצה:

מומלץ לבצע מיפוי של כל תשתיות הביוב הקיימות ולשמור את התיעוד של המיפוי באופן ממוחשב.

רכש

המלצה:

מומלץ כי ההזמנות מהספקים יבוצעו לפני ביצוע הרכישה.
מומלץ כי חשבוניות הספקים יקלטו כחשבונית ספק ולא תחת הכותרת - חשבונית מס.

גביית היטל ביוב

לפי כ-15 שנים המועצה פרסה לקיבוצים את היטל הביוב לתקופה של כ- 10-20 שנים בעוד שבתקופה האמורה הפריסה הייתה מותרת לשנתיים בלבד.

יתרה משוערכת שטרם שולמה נכון ל- 31.12.2015 (באש"ח)	סכום ההלוואה המקורית (באש"ח)	פרטי הישוב
1,716	5,100	שפיים
1,000	3,208	יקום
1,998	5,634	געש
4,714	13,942	סה"כ

המלצה:

לבחון את האפשרות להקדמת גביית התשלומים מהישובים או לחלופין העברת הלוואות הבנקים שלקחה המועצה לצורך מימון הישובים, מהמועצה לישובים

שימוש בכספי ההיטלים להחזר הלוואות המועצה

המלצה:

- מומלץ לערוך תחשיב נפרד להחזר ההלוואות של חברת הקולחין וחברת התשתיות.
- מומלץ לבצע מעקב ובקרה שוטפים אחר גביית האגרות ההוניות ויכולתם לממן את החזרי הלוואות המועצה.

גביית אגרות הביוב

החב' לתשתיות גובה את היטלי הביוב עבור המועצה (למימון החזר ההלוואות) והמועצה גובה את אגרות הביוב עבור החברה לתשתיות (למימון התחזוקה השוטפת)
לא קיימת כל מניעה לכך שכל גורם יגבה את הסכומים בהם הוא אמור להשתמש

המלצה:

מומלץ לבחון את האפשרות לכך שהמועצה תגבה את ההיטלים והחברה לתשתיות תגבה את סכומי האגרות.
לדעת הביקורת, בדרך זו תיהיה לחברה לתשתיות, האמורה לפעול כחברה עצמאית, שליטה על מקורות המימון שלה.

תחזוקה שוטפת

- מומלץ להסדיר את תנאי העסקת מנהל התחזוקה והתפעול.
- עליו לדווח באופן נאות על שעות עבודתו כעובד המועצה ו/או כנותן שירותים. (בחב' למחזור ובחב' לתשתיות).
- יש לקבוע למנהל התחזוקה והתפעול נוהל דיווח על כל אירוע בו נדרש להתייצב לעבודתו ככונן. על מנהלי החב' לאשר דוח זה טרם ביצוע התשלום

תחזוקה מונעת

לא מתבצעת תחזוקה מונעת

- מומלץ לקבוע תכנית עבודה לביצוע תחזוקה שוטפת ולכלול בתכנית ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות.
- מומלץ לערוך תכנית רב שנתית לטיפול/שדרוג/החלפה של משאבות הביוב הקיימות.

תיקוני כבישים

- הן בפני הדירקטוריון והן בפני מליאת המועצה נמסר במסגרת אישור תקציב 2015 רק הסכום הכולל הנדרש לפרויקט תיקוני כבישים (1,480 אש"ח) ללא פירוט בדבר תכנית ההשקעות הנדרשת בשנים הבאות והיקף העבודות שיבוצעו בכל יישוב.
- רק מכפר נטר נדרשה השתתפות עקב "עלויות גבוהות".

המלצה:

לדעת הביקורת החלטה על הוצאה כספית כה מהותית מחייבת הצגת תכנית רב שנתית המבוססת על מידע ונתונים כספיים ומפורטים.

בשל עקרון השוויוניות, מומלץ לשקול קביעת קריטריונים שקופים ושוויוניים לישובים, לפיהם יקבעו המקרים בהם ימומנו עבודות כאמור על ידי החברה לתשתיות והמקרים בהם יחויב יישוב להשתתף בעלויות.